

Reference

1. Corlat, S., Corlat, A. Grafuri. Noțiuni. Algoritmi. Implementări. Chișinău: UAȘM, 2012. 131 p.
2. Cornea, P. Introducere în teoria lecturii. București: Minerva, 1998. 305 p.
3. Drăgușin, M. Organizarea tip rețea ca reacție la globalizarea comerțului. În: Amfiteatru Economic, 2005, nr. 17, pp. 33-36.
4. Joița, E. Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie. Iași: Polirom, 2002. 148 p.
5. Joița, E. Instruirea constructivistă – o alternativă. Fundamente. Strategii. București: Editura Aramis, 2006. 318 p.
6. Giordan, A. O ambianță pedagogică pentru învățare. În: Revista de pedagogie, 1990, nr. 2, pp. 16-43.
7. Momanu, M. Introducere în teoria educației. Iași: Editura Polirom, 2002.
8. Nicu, A. Strategii de formare a gândirii critice. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2007. 307 p.
9. Оре, О. Теория графов. Москва: Наука, 1980. 336 с.
10. Păstrăvanu, O., Matcovschi, M., Mahulea, C. Aplicații ale rețelelor PETRI în studierea sistemelor cu evenimente discrete. Iași: Editura Gh. Asachi, 2002. 238 p.
11. Popescu, S., Brătianu, C. Ghidul asigurării calității în învățământul superior. București: Editura Universității, 2004.
12. Siebert, H. Pedagogie constructivistă. Iași: Institutul European, 2001. 228 p.
13. Szekely, A. NLP – calea succesului. București: Amaltea, 2003. 195 p.
14. Tatarkiewicz, W. Istoria celor șase noțiuni. București: Meridiane. 1981. 520 p.

ASPECTS OF EDUCATIONAL RETELLISATION OF THE TEXT

A. Ghicov

Abstract. *The article addresses the issue of retellisation as both a general and a distinct phenomenon within the educational valorification of the text, built on various findings of digital sciences, mathematics, logic etc.*

By stating the idea that the text implies a certain ordering of its parts, the concept of form, system and systemic thinking, language, interpretation etc. are analysed, being correlated with the concept of text education. The principle of retellisation and its importance for the orientation of educational outcomes' quality. It is illustrated the role of retellisation for knowledge and learning, for the apprehension of the text and the world.

Key words: *network, retellisation, relation, share, connection, form, elements, systemic thinking, apprehension.*

УДК 378:371.134:372.4

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (на матеріалі вивчення лексикології і фразеології української мови)

М. М. ГРЕБ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри початкової освіти
Бердянський державний педагогічний університет
E-mail: marygreb@mail.ru

© М. М. Греб, 2016

Анотація. У дослідженні визначено шляхи реалізації інформаційно-комунікативних технологій під час навчання української лексикології і фразеології майбутніх учителів початкової школи. Обґрунтовано ефективність використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема мультимедійних презентацій.

Автор доводить, що ІКТ мають значний потенціал на заняттях із „Сучасної української літературної мови”, зокрема під час опанування тем з лексикології і фразеології. Одним із найбільш ефективних засобів реалізації ІКТ у підготовці вчителів початкової школи є створення мультимедійних презентацій у середовищі PowerPoint з подальшим використанням під час аудиторних занять, самостійної роботи або педагогічної практики. Як приклад автор наводить завдання, що передбачає розроблення мультимедійного проекту в режимі PowerPoint, який можна використати під час педагогічної практики. Розробляючи таку презентацію, студенти працюють індивідуально й у підгрупах, створюють тексти й гіпертексти, добирають ілюстрації або малюють їх самостійно. Таке завдання для самостійної роботи забезпечує реалізацію принципу міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, оскільки для розроблення проекту студентам необхідні знання з вікової психології, сучасної української літературної мови, методики навчання української мови в початкових класах, нових інформаційних технологій тощо. Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях із сучасної української літературної мови дає змогу активізувати творчу й креативну діяльність майбутніх учителів початкових класів, моделювати навчальний процес, урахувуючи їхні професійні запити й потреби.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології навчання; функції інформаційно-комунікаційних технологій, мультимедійні презентації, учитель початкової школи.

Актуальність (Introduction). Сучасні запити суспільства зумовили зміну мети і завдань вищої педагогічної освіти – підготувати вчителя, який забезпечує всебічний розвиток дитячої особистості, формування свідомих громадян, від яких залежатиме майбутнє України, усвідомлює й пам'ятає, що його професійна мовленнєва діяльність має бути підпорядкована найголовнішому очікуваному результату – продуктивній мовленнєвій діяльності учнів [1, с. 3].

Отже, формування всебічно розвиненої, духовно багатой особистості, здатної репрезентувати себе засобами рідної мови – це одне із пріоритетних завдань сучасної лінгводидактики. Ми поділяємо думку більшості українських науковців, які стверджують, що майбутній учитель мусить засвоїти вироблені суспільством правила мовленнєвої поведінки та виражальні можливості мовних одиниць, мати певний рівень сформованості комунікативних умінь і навичок, адже „чим більший запас виражальних засобів мови, яким володіє мовець, тим легше йому знайти ті, що можуть забезпечити адекватне відтворення змісту думки й ефективну реалізацію задуму” [3, с. 126].

Формування вчителя, здатного творчо і плідно працювати в умовах сучасної школи, можливе лише за наявності якісно нових вимог до фахової підготовки майбутнього вчителя, що може бути забезпечено лише за умови перегляду чинних програм із лінгвістичних дисциплін і передусім із сучасної української літературної мови як основної навчальної дисципліни, що повинна орієнтувати вчителя на забезпечення єдності мовної освіти і мовленнєвого розвитку учнів. Зміни повинні стосуватися всіх розділів програми з сучасної українсь-

кої літературної мови, зокрема й специфіки викладання лексикології й фразеології. Саме вивчення лексикології і фразеології рідної мови повинне закласти підґрунтя мовної освіти особистості, адже досконале володіння лексико-фразеологічними одиницями рідної мови забезпечує, передусім, функціонування мови як основного засобу спілкування [10, с. 130].

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Ретроспективний аналіз досліджень українських і зарубіжних науковців переконав, що на сьогодні визначено дидактичні основи професійної підготовки майбутнього фахівця в системі вищої педагогічної освіти (А. Алексюк, М. Євтух, В. Ортинський, О. Пехота, О. Савченко, М. Фіцула та ін.); з'ясовано лінгводидактичні засади формування мовної особистості вчителя української мови і літератури та початкових класів (А. Богуш, М. Вашуленко, Н. Гавриш, Є. Голобородько, І. Гудзик, О. Горошкіна, С. Караман, А. Нікітіна, М. Пентилюк та ін.); виділено ефективні способи і шляхи розвитку мовних і мовленнєвих умінь і навичок студентів (Н. Голуб, О. Копусь, Л. Мацько, Л. Паламар, О. Семенов, Т. Симоненко та ін.). Очевидною є увага дослідників до пошуку ефективних шляхів формування професійних умінь і навичок майбутніх педагогів, зокрема ролі в цьому процесі інформаційно-комунікаційних технологій навчання, котрі відкривають нові можливості для реалізації професійного, інтелектуального й особистого потенціалу майбутніх учителів початкових класів.

Проблема використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі вищої школи розкрита в працях В. Бадер, З. Бакум, Н. Голуб, О. Захарчук-Дуке, О. Караман, С. Карамана, К. Климової, О. Копусь, О. Кучерук, А. Нікітіної, К. Плиско, О. Семенов, Т. Симоненко та ін. Дослідники доходять висновку, що сучасні технології розширюють комунікативні можливості майбутніх педагогів у раціональному накопиченні системи знань, сприяють формуванню в них мотивації для самоосвітньої діяльності, забезпеченню зворотного зв'язку викладача зі студентами педагогічного вишу [2, с. 1]. До основних проблем, які вирішує запровадження інформаційних технологій навчання відносять: удосконалення процесу навчання, підвищення його ефективності й якості завдяки додатковим можливостям пізнання навколишньої дійсності і самопізнання, розвитку особистості студента; управління навчально-виховним процесом, навчальними закладами, системою навчальних закладів; проведення моніторингу (контролю, корекції результатів навчальної діяльності, комп'ютерного педагогічного тестування і психодіагностики); поширення науково-методичного досвіду; організація інтелектуального дозвілля, розвиваючих ігор [8, с. 31–32].

Аналіз наукових джерел і спеціальних досліджень засвідчив брак праць, у яких би комплексно й системно була розкрита проблема використання ІКТ під час навчання української лексикології і фразеології майбутніх учителів початкової школи.

Мета (Purpose) статі – визначити шляхи реалізації ІКТ під час навчання української лексикології і фразеології майбутніх учителів початкової школи.

Методи (Methods). У процесі дослідження застосовано наступні методи: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, вивчення передового досвіду.

Результати (Results). Аналіз наукових джерел дав змогу дійти висновку, що найбільш ґрунтовно особливості реалізації ІКТ під час підготовки вчителів розкриває визначення, сформульоване О. Захарчук-Дуке. Зокрема дослідниця зазначає, що „інформаційно-комунікаційні технології – це інноваційне технічне

забезпечення та сукупність комп'ютерно зорієнтованих методів і засобів навчання з високою адаптивністю, що сприяють оптимізації навчального процесу у вищих навчальних закладах на засадах індивідуалізації, диференціації й інтенсифікації, розвивають інтелектуальний і творчий потенціал майбутніх учителів української мови і літератури, забезпечують підвищення рівня мовної освіти, удосконалюють якість навчання мови завдяки більш повному використанню доступної інформації, оптимальному поєднанню традиційних та інтерактивних форм, методів, засобів навчання мови з орієнтацією на комунікативну, розвивальну, діяльну й особистісно зорієнтовану освіту" [2, с. 6].

З-поміж виділених у наукових студіях О. Захарчук-Дуке, І. Кореневої, Н. Сороко та ін. функцій ІКТ найбільш обґрунтованими нам видаються такі: інформаційна, що забезпечує репрезентацію значних обсягів інформації, структуровану різними способами; трансформаційна, пов'язана з перетворенням, переробленням, застосуванням знань відповідно до логіки засвоєння: розуміння – запам'ятовування – застосування; систематизувальна, що забезпечує послідовність викладу навчального матеріалу в систематизованій, структурованій формі; закріплення і самоконтролю, спрямована на раціональну організацію навчальної діяльності, самостійне оволодіння міцними знаннями й уміннями; самоосвітня, що сприяє розвитку культури мовлення в студентів, бажанню самостійно здобувати знання, а також формує в них навчально-пізнавальну мотивацію і потребу в пізнанні [4].

Власна педагогічна діяльність і спостереження за навчальним процесом переконують, що ІКТ мають значний потенціал на заняттях із „Сучасної української літературної мови”, зокрема під час опанування тем з лексикології і фразеології, бо „застосування доцільних дидактичних технологій, спрямованих на вироблення вмінь рецептивного і продуктивного мовлення, допоможуть сформувати мовну особистість, здатну комунікативно виправдано висловлювати свої думки в різних мовленнєвих ситуаціях, виявляючи при цьому гнучкість мислення, фантазію, нестандартність і неординарність поглядів та ідей” [6, с. 29].

Одним із найбільш ефективних засобів реалізації ІКТ у підготовці вчителів початкових класів є створення мультимедійних презентацій у середовищі PowerPoint з подальшим використанням під час аудиторних занять, самостійної роботи або педагогічної практики.

Мультимедіа – це сукупність текстів, зображень, звуку, анімації та інших засобів представлення інформації на визначену тему, яка зберігається у файлі спеціального формату; їх використання дозволяє досягти максимальної ефективності презентації інформації, забезпечуючи одночасний вплив на зорові і слухові органи чуття слухачів [9, с. 23]. Для презентацій використовують програмні засоби PowerPoint або Open Imdivss, Flash, SVG, кожен з яких дозволяє зручно, швидко, технологічно і якісно підготувати наочний матеріал, без зусиль створити анімаційний слайд на задану тему, доступно і зрозуміло вникнути у зміст та збагнути методи дослідження поставленої проблеми, швидко проводити різноманітні форми оцінки пізнавальної діяльності: фронтальну, групову, індивідуальну, а в кінці нагадати (узагальнити) основні етапи заняття [7, с. 82–83].

У наукових дослідженнях І. Кухарчук, Р. Кухарчук, І. Шевченко та ін. виділяють такі найбільш істотні переваги використання мультимедійних засобів навчання у процесі викладання лінгвістичних дисциплін: мультимедійність стимулює процес запам'ятовування, дозволяє зробити лекцію чи практичне

заняття цікавішим і динамічнішим; мультимедійні технології дозволяють інтегрально подавати теоретичний матеріал з курсу, що включає не лише коментарі, а й малюнки, звукові вставки, анімації, відео; студенти отримують інформацію за допомогою різних аналізаторів інформації (зорового, слухового), а тому мовні явища і поняття краще засвоюються, запам'ятовуються; сприйняття, інтерпретація і засвоєння навчального матеріалу на базі мультимедіа реалізується не лише когнітивним способом, але і шляхом споглядання [5, с. 186].

Використання на заняттях із сучасної української літературної мови, зокрема під час вивчення лексикології і фразеології, презентацій добре обґрунтовано в багатьох наукових дослідженнях з лінгводидактики. Науковці виділили етапи підготовки, особливості використання, вимоги до змістового наповнення мультимедійних презентацій тощо. Водночас потребують більш чіткої конкретизації методичні рекомендації щодо подальшого застосування здобутих студентами знань про принципи створення мультимедійних презентацій і особливості їх використання в майбутній професійній діяльності. Це спонукало нас до розроблення системи завдань для самостійного виконання студентами. Наприклад, одним із таких завдань є розроблення мультимедійного проекту в режимі PowerPoint, який можна використати під час педагогічної практики: *Укладіть для учнів 4 класу мультимедійну презентацію з теми „Розгадаймо загадки фразеологізмів”. Слайди повинні послідовно розкривати пропоновану інформацію про фразеологізм:*

Слайд 1. Фразеологізм і його значення.

Слайд 2. Походження фразеологізму.

Слайд 3. Синонімічні фразеологізми.

Слайд 4. Антонімічні фразеологізми.

Слайд 5. Використання фразеологізму у фольклорі й художній літературі.

Слайд 6. Фразеологізми як назва оповідання (власний приклад і завдання для учнів).

Слайд 7. Фразеологізм в ілюстраціях і малюнках (намалюйте ілюстрацію, яка б розкривала значення фразеологізму, або проілюструй малюнком художній текст, пов'язаний з цим фразеологізмом).

Наведемо приклади слайдів, підготовлених студентами:

* Ахіллесова п'ята

За давньогрецькою легендою, морська богиня Фетіда, бажаючи зробити свого сина Ахілла безсмертним і невразливим до ворожих стріл, скупала його у водах священної річки Стікс. Та, купаючи, вона тримала дитину за п'яту, якої не торкнулася вода, тож п'ята залишилася незахищеною. Ахіллес виріс і став непереможним воїном. Однак в одному з боїв стріла, спрямована рукою бога Аполлона, вразила його в п'яту, і герой загинув.

З того часу будь-яке слабке, вразливе місце в людини називають ахіллесовою п'ятою.

БІЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Останній тиждень перед Великоднем називають Чистим, Великим, Вербним, Страсним, Білим. Слова «білий» та «чистий» найточніше визначають зміст цього виразу: упродовж Білого тижня господині наводили лад в оселі і на подвір'ї, прибирали, прали, білили. Колись наші предки вогнем та водою очищали своє обійстя, щоб Господь Великодньої неділі освятив усе, що оточує людину.

Фразеологізм «білий тиждень» вживають, коли йдеться про прибирання, дрібний ремонт, наведення порядку, чистоти в господі, на обійсті, навіть у душі.

Розробляючи таку презентацію, студенти працювали індивідуально й у підгрупах, створювали тексти й гіпертексти, добирали ілюстрації або малювали їх самостійно. Таке завдання для самостійної роботи забезпечувало реалізацію принципу міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, оскільки для розроблення проекту студентам необхідні знання з вікової психології, сучасної української літературної мови, методики навчання української мови в початкових класах, нових інформаційних технологій тощо.

Висновки і перспективи (Discussion). Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях із сучасної української літературної мови дає змогу активізувати творчу й креативну діяльність майбутніх учителів початкових класів, змодельовати навчальний процес, урахувавши їхні професійні запити й потреби.

Перспективним для подальших пошуків у напрямі дослідження вважаємо науково-практичне обґрунтування системи засобів навчання, що стоятиме ефективному засвоєнню майбутніми вчителями початкових класів лексикології і фразеології.

Список використаних джерел

1. Вашуленко М. С. Мовленнєва підготовка вчителя початкових класів [Електронний ресурс] / М. С. Вашуленко – Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/1/visnuk_20.pdf
2. Захарчук-Дуке О. О. Розвиток культури мовлення майбутніх учителів української мови і літератури з використанням інформаційно-комунікаційних технологій : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. О. Захарчук-Дуке. – К., 2015. – 20 с.
3. Караман С. Методика навчання української мови в гімназії : навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти / С. Караман. – К. : Ленвіт, 2000. – 272 с.
4. Комп'ютери в навчальному процесі : матер. Всеукр. наук. конф.,

(23–24 червня 1999р.) / В. Г. Кузь ; Уманський держ. педагогічний ун-т. ім. Павла Тичини. – Умань : ІНКОМТЕХ, 1999. – 83 с.

5. Кухарчук І.О. Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці майбутніх філологів / І. О. Кухарчук, Р. П. Кухарчук // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. – Глухів : ГНПУ ім. О. Довженка, 2010. – Серія: Педагогічні науки, Вип. 15. – С. 184–188.

6. Прищеп М. Розумова та естетична діяльність учнів у процесі вивчення лексики та фразеології. Методичний пошук : Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури. – Житомир: Вид-во: ЖДУ ім.І.Франка, 2014. – Вип. 12. – Ч. II. – С. 29–31.

7. Соломко М.Т. Використання презентацій на лекційних заняттях / М.Т. Соломко // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Зб. наук. праць. Наук. записки Рівненського держ. гуманіт. ун-ту. – Вип. 5 (48). – 2012. – С. 77–85.

8. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ/ В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

9. Шевченко І. А. Використання мультимедійних презентацій як сучасного засобу навчання в системі післядипломної освіти [Електронний ресурс] / І. А. Шевченко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2012. – № 1. – С. 23–26. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2012_1_9.

10. Янчук Н.В. Актуальні проблеми викладання сучасної української літературної мови у вищих навчальних педагогічних закладах / Н. В. Янчук // Вісн. Житомир. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка. – 2004. – Вип. 14. – С. 129–132.

References

1. Vashulenko M. S. The Language Training of Teacher of Primary School access modes: http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/1/visnuk_20.pdf

2. Zakharchuk-Duke O. O. (2015). The Devekopment of Culture of Speaking of Future Primary Teachers os Ukrainian and Literature with the Using of Informational-Communicative Technology: autoref. dis. ... cand. ped. science : 13.00.02. – Kyiv., 2015 (in Ukr).

3. Karaman S. (2000). Method of Teaching Ukrainian Language at Gymnasium: textbook for the students of high educational establishments Kyiv: Lenvit, 2000(in Ukr).

4. Computers within Educational Process: mater. Vseukr. nauk. konf., (23–24 chervnya 1999r.); Umanskiy derzh. pedahohichnyy un-t. im. Pavla Tychyuny. – Uman' : INKOMTEKh, 1999 (in Ukr).

5. Kukharchuk I.O. (2010)Informational-Communicative Technologies within the Training of Future Linguists// Visnyk Hlukhivskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. – Hlukhiv : HNPU im. O. Dovzhenka, 2010. – Seriya: Pedahohichni nauky, Vyp. 15. 184–188 (in Ukr).

6. Pryshchepa M. (2014). The Mental and Aesthetic Activity of Pupils during the Process of Teaching Lexis and Phraseology. Methodic Search: Vykladatsko-studentski naukovi roboty z pytan metodyky vykladannya movy i literatury. –Zhytomyr: Vyd-vo: ZhDU im.I.Franka, 2014. – Vyp. 12. – Ch. II. 29–31(in Ukr).

7. Solomko M.T. (2012). Implementation of Presentation during the Lecture // Onovlennyya zmistu, form ta metodiv navchannya i vykhovannya v zakladakh osvity: Zb. nauk. prats. Nauk. zapysky Rivnenskoho derzh. humanit. un-tu. – Vyp. 5 (48). – 2012. 77–85. (in Ukr).

8. Strelnikov V. Yu. (2013). Modern Technologies of Teaching at Modern School: modulnyy posibnyk dlya slukhachiv avtorskykh kursiv pidvyshchennyya kvalifikatsiyi vykladachiv MIPK PUET. – Poltava: PUET, 2013 (in Ukr).

9. Shevchenko I. A. (2012). Using of Multi-Media Presentations as the Way of Teaching within the System of Postgraduate Education [Electronic Resource] // Komp'yuter u shkoli ta sim'yi. – 2012. – № 1. 23–26. – access modes: http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2012_1_9(in Ukr).

10. Yanchuk N.V. (2004). Actual Problems of Teaching Modern Ukrainian Literary Speech at High Educational Establishments // Visn. Zhytomyr. derzh. ped. un-tu im. I. Franka. – 2004. – Vyp. 14. 129–132(in Ukr).

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ (НА МАТЕРИАЛЕ ИЗУЧЕНИЯ ЛЕКСИКОЛОГИИ И ФРАЗЕОЛОГИИ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА)

М. М. Греб

Аннотация. *Определены пути реализации ИКТ во время обучения украинской лексикологии и фразеологии будущих учителей начальной школы. Обоснована эффективность использования информационно-коммуникационных технологий, в частности мультимедийных презентаций.*

Ключевые слова: *учитель начальных классов, информационно-коммуникационные технологии обучения, функции информационно-коммуникационных технологий, мультимедийные презентации.*

USING OF INFORMATION-COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES WITHIN EDUCATIONAL ACTIVITY OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS (ON THE MATERIAL OF TEACHING LEXICOLOGY AND PHRASEOLOGY OF UKRAINIAN LANGUAGE)

M. M. Greb

Abstract. *Within the article it is determined the ways of realization informational-communicative technologies during teaching (future primary teachers) Ukrainian Lexicology and Phraseology . It is proved the effectiveness of using informational-communicative technologies, especially multi-media presentations. The author [roves that informational technologies have the significant potential at lessons of “Modern Ukrainian Literary Language” during mastering topics on Lexicology and Phraseology. One of the most effective ways of realization informational technologies during the training future primary school teachers is the creation of multi-media presentations within the environment of Power Point along with future implementation during the auditorium work, independent work of students or during the pedagogical practice. As the example the author gives tasks which foresees the creation of multi-media project within the PowerPoint which could be used during the pedagogical practice. During the work on this presentation student work individually and within subgroups, they create texts and hyper-texts, they choose illustrations or draw them by themselves. Such task for the individual work provides the realization of interdisciplinary and disciplinary connections because for the creation*

of the project students need knowledge in Developmental Psychology, Modern Ukrainian Language, Method of Teaching Ukrainian Language at Primary Forms (Classes), new Informational Technologies also. Thus implementation of informational technologies during the lessons on Ukrainian Literary Language gives opportunity to activate the creative activity of future primary school teachers; to model the educational process, considering their professional requirements and demands.

Keywords: *informational-communicative technologies, functions of, informational-communicative technologies, multi-media presentations, teacher of the primary school.*

УДК 37.04

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ДІТЕЙ-ПІДЛІТКІВ НА ОСНОВІ ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ НАВИЧОК

О. В. ЄРЕСЬКО, здобувач кафедри педагогіки,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: vnz_nubip_kiev@ukr.net

Анотація. *Стаття присвячена визначенню сутності і структури освіти на основі життєвих навичок як ефективної методики формування валеологічних цінностей дітей-підлітків.*

Ключові слова: *виховання валеологічних цінностей, життєві навички, освіта на основі життєвих навичок, здоровий спосіб життя.*

Актуальність (Introduction). За офіційною інформацією Міністерства охорони здоров'я України стан здоров'я дітей продовжує погіршуватися, про що свідчить суттєве збільшення захворюваності. Так, з початком навчання дітей з 6 років у школі спостерігається різке погіршення показників захворюваності, в тому числі майже вдвічі більше виявлено дітей з дефектами мови, у 3,4 рази збільшується кількість дітей із зниженням гостроти зору та в 4,2 рази збільшується кількість дітей із порушенням осанки. Завершення навчання у школі учнів 9-11 класів характеризується прогресуванням цих і інших патологій [9].

Стан здоров'я сучасної людини залежить не лише від її спадкових ознак, від умов її проживання, але і від її власного ставлення до свого здоров'я. Вибір способу поведінки у молодій людині існував завжди, але сьогодні в умовах вільної пропаганди алкоголю, тютюну, поширення ВІЛ-інфекції/СНІД та наркоманії цей вибір зробити непросто і часто він робиться не на користь здоров'я. За даними національного он-лайн опитування 2015 року, проведеним Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка, практику вживання алкоголю за останній місяць серед українських підлітків 15-17 років визнали 41% хлопців і 39% дівчат, серед вікової групи 10-14 років – 13,5% та 11,5% відповідно; досвід статевих стосунків до 15 років мали більше 30% підлітків, водночас правильно визначає шляхи запобігання статевої передачі ВІЛ-інфекції та знає, як вона не передається, у віковій групі 15-19 років

© О. В. Єресько, 2016